

HUGO VON HOFMANNSTHAL
THOMAS MANN ARTHUR SCHNITZLER

ΑΛΛΟΚΟΤΕΣ ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΙΣ
ΜΕ ΦΑΝΤΑΣΜΑΤΑ

Μετάφραση
ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΣΙΝΙΟΣΟΓΛΟΥ
ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΟΙΛΗΣ

Έπίμετρο
ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΟΙΛΗΣ

Περιεχόμενα

HUGO VON HOFMANNSTHAL

Πολεμική ιστορία

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ: Ἀλέξανδρος Σινιόσογλου

11

THOMAS MANN

Τὸ ἐρμάριο

Μιὰ ἱστορία γεμάτη αἰνίγματα

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ: Γιάννης Κοιλῆς

41

ARTHUR SCHNITZLER

Τὸ ἡμερολόγιο τῆς Ρεδεγόνδας

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ: Γιάννης Κοιλῆς

69

ΕΠΙΜΕΤΡΟ: ΓΙΑΝΝΗΣ ΚΟΙΛΗΣ

Τὸ φάσμα τοῦ ἀνοίχειου

93

ΕΚΔΟΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

139

HUGO VON HOFMANNSTHAL

Πολεμική ιστορία

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ: Άλέξανδρος Σινιόσογλου

[...] Ὁ ἐπιλοχίας εἶχε τώρα ἀφήσει πίσω του τὸ τελευταῖο σπίτι τοῦ χωριοῦ. Μιὰ πέτρινη γέφυρα μὲ μιὰ καμάρα περνοῦσε πάνω ἀπὸ ἓνα μᾶλλον ξερὸ χαντάκι κι ἀπέναντί της βρισκόνταν δυὸ χαμηλοὶ, γκρεμισμένοι τοῖχοι. Ἰππεύοντας ἀνάμεσά τους, ὁ ἐπιλοχίας μποροῦσε νὰ παρατηρήσει τὸν ὑπόλοιπο δρόμο. Τὸ ἄλογό του βημάτιζε βαριά καὶ θὰ ἔλεγε κανεὶς πὼς δὲν θὰ πήγαινε ἄλλο. Ἄφηνε πίσω του δύσκολα τὸ κάθε μέτρο τοίχου μὲ τὶς σαρανταποδαροῦσες καὶ τὶς σκολόπεντρες. Διασχίζοντας τὸ ἀπωθητικὸ χωριό, εἶχε χάσει τὴν αἴσθησιν τοῦ χρόνου. Τὸ ἄλογο ἀνάσαινε βαριά καὶ σφυριχτά. Δὲν κατάλαβε ἀμέσως τί ἦταν, γιατί πρώτη φορά τὸ ἄκουγε νὰ ἀναπνέει ἔτσι. Ἀναζητώντας τὴν αἰτία, κοίταξε πρῶτα ψηλὰ κι ὕστερα γύρω του.

Στὸ τέλος παρατήρησε μακριὰ ἕναν ἵππέα τοῦ ἴδιου συντάγματος, ποὺ στεκόταν στὴν ἄλλη ἄκρη τῆς πέτρινης γέφυρας, περίπου σὲ ἀντίστοιχη ἀπόσταση. Ἐρχόταν καταπάνω του κι ἵππευε ἕνα καφὲ ἄλογο, ποὺ εἶχε λευκὰ τὰ μπροστινὰ πόδια, σὰν νὰ φοροῦσε ἄσπρες μπότες. Ἦξερε πολὺ καλὰ πὼς δὲν ὑπῆρχε τέτοιο ἄλογο στὴν ἴλη του ἐκτὸς ἀπὸ τὸ δικό του, τὸ ὁποῖο ἵππευε ἐκείνη τῇ στιγμῇ. Δὲν μποροῦσε νὰ διακρίνει τὸ πρόσωπο τοῦ καβαλάρη κι ἔτσι σπιρούνισε ἀνυπόμονα τὸ ἄλογό του καὶ τὸ ὑποχρέωσε νὰ καλπᾶσει ζωηρά. Ἀμέσως κάλπασε κι ὁ ἄλλος κατὰ τὸν ἴδιο τρόπο. Τοὺς χῶριζε πιά ἡ ἀπόσταση βολῆς μιᾶς πέτρας. Κι ἐνῶ τὰ δύο ἄλογα πατοῦσαν συγχρόνως τὴ γέφυρα μὲ τὰ μπροστινὰ λευκὰ τους πόδια, ὁ ἐπιλοχίας μὲ ἀνέκφραστο βλέμμα ἀναγνώρισε στὸν ἄλλο τὸν ἑαυτό του. Τράβηξε ἀσυναίσθητα τὰ χαλινάρια καὶ ἔτεινε πρὸς αὐτὸ τὸ ὄν τεντωμένο τὸ δεξιὸ χέρι μὲ ὀρθάνοιχτα τὰ δάχτυλα.

Τότε σταμάτησε ἡ μορφὴ κι ὑψώνοντας τὸ δεξι χέρι χάθηκε ἀπότομα. Μέσ' ἀπὸ τὸ ξερο γαντάκι, ἀπὸ τὰ δεξιὰ κι ἀπὸ τ' ἀριστερά, ξεπετάχτηκαν ἀνέμελοι οἱ στρατιῶτες Χὸλ καὶ Σκάρμολιν. Τὴν ἴδια στιγμή πέρα ἀπὸ τὸν βοσκότοπο, ἀλλὰ ὄχι πολὺ μακριά, οἱ τρομπέτες τῆς ἴλης σάλπισαν ἐπίθεση. Ὁ ἐπιλοχίας εἶδε τὴν ἴλη νὰ καλπάζει μὲ ὅλη της τὴν ὀρμὴ σηκώνοντας ἓνα σύννεφο σκόνης καὶ νὰ κατευθύνεται πρὸς ἓνα δάσωμα, ἀπ' ὅπου ξεπρόβαλε τὸ ἐχθρικό ἵππικό ὄπλισμένο μὲ δόρατα, ἔτοιμο γιὰ μάχη. Ὁ ἐπιλοχίας μάζεψε στὸ ἀριστερό του χέρι τὰ χαλαρὰ χαλινάρια καὶ τύλιξε στὸ δεξι τὸ λουρί. Εἶδε τὸν τέταρτο οὐλαμὸ ν' ἀποσπᾶται ἀπὸ τὴν ἴλη καὶ νὰ κινεῖται πιὸ ἀργά. Γύρω του βροντοῦσε ὁ τόπος. Μιὰ δυνατὴ μυρωδιὰ σκόνης τὸν ἔζωνε ἀπὸ παντοῦ. [...]

THOMAS MANN

Τὸ ἐρμάριο

Μιὰ ἱστορία γεμάτη αἰνίγματα

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ: Γιάννης Κοιλῆς

[...] Τὸ σπίτι μὲ τοὺς καθρέφτες ἀντὶ γιὰ πα-
ράθυρα ἦταν βυθισμένο στὸ ἀπόλυτο σκο-
τάδι καὶ στὴ σιωπὴ ὅταν ὁ Βὰν ντὲρ Κβάλεν
ἄνοιξε τὴν πόρτα τῆς εἰσόδου καὶ ἀνέβηκε τὰ
σκοτεινὰ σκαλοπάτια. Φώτισε τὸν δρόμο
του μὲ ἓνα μικρὸ σπέρτο καὶ στὸν τρίτο ὄρο-
φο ἄνοιξε τὴν καφετιὰ πόρτα στὰ ἀριστερά,
ἢ ὁποῖα ὀδηγοῦσε στὰ δωμάτιά του. Ἄφοῦ
ἄφησε τὸν ἐπενδύτη καὶ τὸ καπέλο στὸ ντιβά-
νι, ἄναψε τὴ λάμπα στὸ μεγάλο γραφεῖο καὶ
βρῆκε ἐκεῖ τὴν τσάντα ταξιδίου μαζί μὲ τὴν
τυλιγμένη καρὸ κουβέρτα καὶ τὴν ὀμπρέλα.
Ξετύλιξε τὴν κουβέρτα καὶ ἀνέσυρε ἓνα μπου-
κάλι κονιάκ, ἔβγαλε ἔπειτα ἀπὸ τὴν δερμά-
τινη τσάντα ἓνα ποτηράκι καί, ὥσπου νὰ τε-
λειώσῃ τὸ ποῦρο του, ἔπινε ἐδῶ κι ἐκεῖ μιὰ
γουλιὰ καθισμένος στὴν πολυθρόνα. Πάλι κα-

λά, σκέφτηκε, πού υπάρχει στὸν κόσμον ἔστω τὸ κονιάκ... Μετὰ πῆγε στὸ ὑπνοδωμάτιο, ὅπου ἄναψε τὸ κερί στὸ κομοδίνο, ἔσβησε τὴ λάμπα τοῦ δωματίου καὶ ἄρχισε νὰ γδύνεται. Ἐπλωσε ἕνα ἕνα τὰ κομμάτια τοῦ γκριζου, διακριτικοῦ καὶ ἀνθεκτικοῦ κουστουμιοῦ τοῦ ἐπάνω στὴν κόκκινη καρέκλα δίπλα στὸ κρεβάτι· ἔπειτα ὅμως, μόλις ξεθλύκωσε τὶς τιράντες, θυμήθηκε τὸ καπέλο καὶ τὸ παλτὸ πού ἦταν ἀκόμη στὸ ντιβάνι· πῆγε καὶ τὰ ἔφερε, ἄνοιξε τὸ ἐρμάριο... Ἐκανε ἕνα βῆμα πίσω καὶ ἔσφιξε μὲ τὸ χέρι μιὰ ἀπὸ τὶς μεγάλες βαθυκόκκινες σφαῖρες ἀπὸ μαόνι πού βρίσκονταν πίσω του καὶ στόλιζαν τὶς τέσσερις γωνίες τοῦ κρεβατιοῦ.

Στὸ δωμάτιο μὲ τοὺς γυμνοὺς λευκοὺς τοίχους, ἀπὸ τοὺς ὁποίους ξεχώριζαν οἱ κόκκινες λακαριστὲς ψάθινες καρέκλες ὅπως οἱ φράουλες πάνω στὴ σαντιγί, διαχεόταν τὸ ἀνήσυχο φῶς τοῦ κεριοῦ. Μὰ νά, τὸ ἐρμάριο μὲ τὴν ὀρθάνοιχτη πόρτα του: δὲν ἦταν ἄδειο,

κάποιος βρισκόταν ἐκεῖ μέσα, μιὰ μορφή, ἓνα ὄν τόσο αἰθέριο, πού ἡ καρδιά τοῦ Ἄλμπρεχτ βὰν ντέρ Κβάλεν πάγωσε γιὰ μιὰ στιγμή, γιὰ νὰ συνεχίσει μετά, μὲ καθαρούς, ἀργούς, ἀπαλούς χτύπους τῆ δουλειά της... Ἦταν ὀλόγυμνη καὶ εἶχε ὑψωμένο ἓνα ἀπὸ τὰ λεπτά, τρυφερά χέρια της, πιάνοντας μὲ τὸν δείκτη ἓναν γάντζο στὴν ὀροφή τοῦ ἐρμαρίου. Κύματα τῶν μακριῶν καστανῶν μαλλιῶν της ἀναπαύονταν στοὺς παιδικούς της ὤμους, πού στὴ σαγήνη τους μόνο μὲ ἀναφιλητὰ μποροῦσες νὰ ἀπαντήσεις. Στὰ σχιστὰ μαῦρα μάτια της καθρεφτιζόταν ἡ λάμψη τοῦ κεριοῦ... Τὸ στόμα της ἦταν κάπως πλατύ, ἀλλὰ μὲ μιὰ ἔκφραση γλυκιὰ σὰν τὰ χεῖλη τοῦ ὕπνου, ὅταν ἔπειτα ἀπὸ μέρες πόνου ἀγγίζουν τὸ μέτωπό μας. Πίεζε τίς φτέρνες τῆ μιὰ πάνω στὴν ἄλλη καὶ τὰ λιγνὰ πόδια της ἀκουμποῦσαν ἀπαλὰ μεταξὺ τους...

Ὁ Ἄλμπρεχτ βὰν ντέρ Κβάλεν ἀγγίξε μὲ τὸ χέρι τὰ μάτια του καὶ εἶδε... Εἶδε κι ἐκεῖ-

νος πὼς ἐκεῖ χαμηλά, στὴ δεξιὰ γωνία, ἡ γκριζα λινάτσα εἶχε ξεκολλήσει ἀπὸ τὸ ἐρμάριο... «Τί;» εἶπε... «Δὲν θέλετε νὰ περάσετε μέσα;... Πῶς νὰ τὸ πῶ... Νὰ βγεῖτε ἔξω; Δὲν θὰ πάρετε ἓνα ποτηράκι κονιάκ; Μισὸ ποτηράκι;...» Δὲν περίμενε ὅμως ἀπόκριση καὶ οὔτε πῆρε. Τὰ σχιστά της μάτια ἄστραφταν· ἦταν τόσο μαῦρα, πὺ νόμιζες πὼς δὲν εἶχαν καμιὰ ἀπολύτως ἔκφραση· ἔμοιαζαν ἀβυσσαλέα καὶ βουβά· ἦταν στραμμένα ἐπάνω του, ἀλλὰ δίχως στήριγμα καὶ στόχο, θολά, σὰν νὰ μὴν τὸν ἔβλεπαν.

«Νὰ σοῦ πῶ μιὰ ἱστορία;» εἶπε ἐκείνη ξαφνικὰ μὲ φωνὴ τόσο ἤσυχη, λὲς καὶ τὴ σκέπαζε πέπλο.

«Πές μου...» ἀπάντησε αὐτός. Εἶχε καθίσει χαλαρὰ στὴν ἄκρη τοῦ κρεβατιοῦ, εἶχε ἀπλώσει τὸν ἐπενδύτη στὰ γόνατά του καὶ εἶχε σταυρώσει τὰ χέρια ἐπάνω του. Τὰ χεῖλη του εἶχαν μείνει λίγο ἀνοιχτὰ καὶ τὰ μάτια του ἦταν μισόκλειστα. Ἄλλὰ τὸ αἶμα κυκλο-

φοροῦσε ζεστό, σφύζοντας άπαλά μέσα στο σῶμα του, καὶ τὰ αὐτιά του βούιζαν έλαφρά.

Ἐκείνη κούρνιασε μές στο έρμάριο άγκαλιάζοντας με τὰ τρυφερά χέρια της τὸ ένα της γόνατο, σηκωμένο ψηλά, ένῶ τὸ άλλο της πόδι κρεμόταν έξω. Τὰ μικρά στήθη της πιέζονταν άπό τούς πήχεις καὶ ἡ τεντωμένη έπιδερμίδα τοῦ γονάτου της γυάλιζε. "Έλεγε ιστορίες... Τίς έλεγε χαμηλόφωνα, ένῶ ἡ φλόγα τοῦ κεριοῦ έκτελοῦσε άηχους χορούς...

Δύο προχωροῦσαν στὸν χερσότοπο· τὸ κεφάλι της γερμένο στὸν ὤμο του. Τὰ βότανα μοσχοβολοῦσαν, μὰ πυκνή όμίχλη τοῦ δειλινοῦ άναδυόταν ἤδη άπό τή γῆ: "Έτσι άρχιζε. Συχνά ἦταν στίχοι πὸ όμοιοκαταληκτοῦσαν με τόσο άσύγκριτα άνάλαφρο καὶ γλυκὸ τρόπο, έτσι ὅπως μᾶς συμβαίνει μερικές φορές ὅταν μισοκοιμόμαστε με πυρετὸ τίς νύχτες. Ἄλλὰ δέν εἶχε καλή κατάληξη. Τὸ τέλος ἦταν τόσο θλιβερό ὅσο ὅταν δύο άχώριστοι άνθρωποι μένουν άγκαλια-

σμένοι καί, τὴν ὥρα ποὺ τὰ χεῖλη τους ἀγγί-
 ζουν τὸ ἓνα τὸ ἄλλο, ὁ ἓνας καρφώνει πάνω
 ἀπὸ τὴ ζώνη ἓνα φαρδὺ μαχαίρι στὸ ἄλλο σῶ-
 μα, καὶ μάλιστα δικαιολογημένα. Καὶ ἔπει-
 τα σηκώθηκε μὲ μιὰ ἀπίστευτα ἀθόρυβη καὶ
 σεμνὴ κίνηση, μάζεψε κάπου ἐκεῖ κάτω τὴ
 δεξιὰ ἄκρη τοῦ γκριζοῦ ὑφάσματος, ποὺ σχη-
 μάτιζε τὴν πλάτη τοῦ ἐρμαρίου, καὶ ἔγινε
 ἄφαντη.